

Til beslutningsforslag nr. B 123

Folketinget 2013-14

Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 1. oktober 2014

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om yderligere dansk militært bidrag til støtte for indsatsen mod ISIL

[af udenrigsministeren (Martin Lidegaard)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 30. september 2014 og var til 1. behandling den 1. oktober 2014. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvarsudvalget.

Dispensation fra Folketingets Forretningsorden

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets Forretningsorden § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til beslutningsforslaget kommer til 2. behandling, og fra bestemmelsen i § 13, stk. 1, således at 2. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 1. behandling.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Deputationer

Rådet for International Konfliktløsning (RIKO) har mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 77 spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren og 3 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret. 1 af udvalgets spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren og udenrigsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger [og politiske bemærkninger]

◇

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget støtter beslutningsforslaget. ISIL er en barbarisk organisation, som skal bekæmpes. SF er helt bevidst om, at indsættelse af F16 fly kun har en begrænset effekt i forhold til at besejre ISIL. Operationens formål er at levere luftstøtte til lokale tropper på jorden og kan i bedste fald bremse ISIL's fremmarch i Irak og svække organisationen på irakisk område. Det er derfor afgørende, at den militære indsats ses i sammenhæng med en politisk forandring, hvor der skabes en mere inkluderende irakisk regering i Bagdad. SF skal i den forbindelse henvise til udenrigsministerens bemærkninger under 1. behandlingen om vigtigheden af en politisk proces. SF lægger stor vægt på, at indsatsen afgrænses til Irak og skal i den forbindelse henvise til svar på spørgsmål 16, ifølge hvilket det klargøres, at en evt. udvidelse af aktionen til Syrien vil forudsætte en ny behandling i folketingsalen.

Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Annette Lind (S) nfm. Bjarne Laustsen (S) Jacob Lund (S) Morten Bødskov (S) Ole Hækkerup (S) Trine Bramsen (S)
Zenia Stampe (RV) Nadeem Farooq (RV) Lone Loklindt (RV) Holger K. Nielsen (SF) Trine Mach (SF)
Nikolaj Villumsen (EL) Christian Juhl (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL) Johan Lund Olsen (IA) Doris Jakobsen (SIU)
Jakob Engel-Schmidt (V) Jakob Ellemann-Jensen (V) Peter Juel Jensen (V) Karsten Lauritzen (V)
Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) fmd. Troels Lund Poulsen (V) Hans Christian Thoning (V)
Marie Krarup (DF) Martin Henriksen (DF) Søren Espersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Leif Mikkelsen (LA)
Lars Barfoed (KF)

Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende B 123

Bilagsnr.	Titel
1	Beslutningsforslaget som fremsat
2	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 123

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvordan ministrene vurdere den humanitære situation i Irak, og hvilke initiativer vil regeringen tage for at afhjælpe problemerne, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvordan ministrene vurderer spændingerne mellem den irakiske regering og den kurdiske regional regering i Nordirak omkring byen Kirkuk, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvilke målsætninger regeringen ønsker opfyldt, før det danske bidrag til Irak kan være afsluttet, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvad ministrene forventer at opnå gennem luftbombardementerne i Irak, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvor mange civile der indtil nu er blevet dræbt af luftbombardementerne i Irak, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilke konsekvenser ministrene forventer bombardementerne vil have for civilbefolkningen i Irak, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvilke opgaver ministrene forventer, at de danske F-16 fly skal udføre, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvilken udrustning den irakiske hær besidder og hvorfor har den indtil nu haft problemer med at klare sig i kampe mod ISIL, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvilken fare ministrene vurderer at Khorosan udgør, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om PKK har begået terroraktioner mod civile indenfor de seneste tre år, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om, hvilke våben de kurdiske styrker i Syrien har brug for, hvis de skal klare sig i kampen mod ISIL, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om ministrene kan bekræfte, at ISIL får en stor del af sin nuværende finansiering gennem salg af olie på det sorte marked, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 13 Spm. om det er korrekt, at tyrkiske militærkøretøjer transporterer militært udstyr til områder kontrolleret af ISIL, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvilken sikkerhed regeringen har for, at den irakiske hær eller tilknyttede shia muslimske militser ikke vil begå overgreb på civilbefolkningen i sunnimuslimske områder, som danske luftbomberer kan hjælpe dem til at erobre fra ISIL, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvilken sikkerhed regeringen har for, at de danske kampflys bidrag ikke kan blive brugt som del i den sekteriske splittelse mellem landets befolkningsgrupper, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om regeringen vil garantere, at der fremsættes et nyt beslutningsforslag for Folketinget, hvis opgaveløsningen for de danske styrker udstrækkes til Syrien, eller andre lande udenfor irakisk territorium, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om Danmark er i krig med Islamisk Stat efter vedtagelsen af B 123, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvilke konsekvenser vedtagelsen af B 123 har for danske statsborgere og folk med opholdstilladelse i Danmark, der deltager i kampen på Islamisk Stats side, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om kommentar til artiklen »Personalemangel truer mission« fra Nordjyske Stiftetidende den 1. oktober 2014, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om oversendelse af den irakiske regerings anmodning /tilsagn til den danske regering om hjælp til bekæmpelse af ISIS oversat til dansk, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om oversendelse af de dokumenter fra FN, som er omtalt i forslaget/forelæggelsestalen, især FN's sikkerhedsrådsresolution 2178 af 24. september 2014 og resolution 2170 af 15. august 2014 – oversat til dansk, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om oversendelse af de dokumenter fra USA, som er omtalt i forslaget/forelæggelsestalen, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvilke opgaver det danske Herkules-fly har udført indtil nu – fra hvor til hvor – og med hvilke laster, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvilke grupper der har modtaget de våben, som Herkules-flyet har transporteret, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om det er sikret, at kurderne har fået del i disse våben, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 26 Spm. om, hvilke grupper blandt kurderne der har fået leveret våbnene, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om nogle af våbnene er endt hos den irakiske hær, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om nogle af våbnene er endt i Syrien, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om nogle af våbnene er endt i ISIS hænder, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, hvilke opgaver det danske transportflyet vil få i forbindelse med den nye opgave med F16 bombeflyene, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om, hvilke forudsætninger der skal være opfyldt for, at danske fly kan deltage i bombninger i Syrien, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om danske bombninger eller bidrag til bombninger i Syrien har været drøftet med USA, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om bombningerne i Syrien er i strid med folkeretslige regler, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om ministrene er enig i, at bombningerne i Irak strider imod FN-Erklæringens præambel og Artikel 1, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om, hvori den anmodede støtte til kapacitetsopbygning af de kurdiske og irakiske styrker består, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvori det omtalte fulde spektrum af luftoperationer består, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, hvilke lande har givet tilsagn om også at bidrage til bombninger i Syrien, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om alle nødvendige midler også omfatter tropper på jorden, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om en uddybning af, hvad det betyder i praksis, at det danske bidrag vil være undergivet folkeretten, herunder den humanitære folkeret, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 40 Spm. om, hvilke opgaver de arabiske nabolande skal udføre i forbindelse med bekæmpelsen af ISIS, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om den irakiske regering råder over så mange fly, at de sammen med USA selv kan udføre opgaven, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm. om den irakiske regering - sammen med nabolandene - råder over så mange fly, at de sammen med USA selv kan udføre opgaven, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 43 Spm. om, hvilke initiativer der er taget for, at FN overtager ledelsen af indsatsen, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm. om, hvilke initiativer der er taget for at øge ikke-militær påvirkning på ISIS gennem de lande og sponsorer, der tidligere har sikret organisationens økonomi, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm. om, hvilke initiativer der er taget for at blokere for ISIS' salg af olie fra de besatte områder, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm. om, hvordan ministrene vurderer risikoen for, at vestlandenes direkte deltagelse i bombningerne risikerer at styrke opbakningen af og rekrutteringen til ISIS, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm. om, hvordan ministrene vurderer risikoen for, at vestlandenes direkte deltagelse i bombningerne øger risikoen for terrorhandlinger fra ISIS i disse lande, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm. om det er korrekt, at FE ikke har nogen som helst oplysninger om støtte fra Tyrkiet til ISIL, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 49 Spm. om regeringen vil sikre, at der ikke bruges flere penge på den militære indsats i Irak end på den humanitære indsats i området, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm. om regeringen deler den opfattelse, at det ikke bare vil være en humanitær katastrofe, men også en katastrofal svækkelse af kampen mod Islamisk Stat, hvis det lykkes Islamisk Stat - bevæbnet med tungt amerikansk militært udstyr - at nedkæmpe de kurdiske selvforsvarsstyrker og erobre Kobané, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 51 Spm. om, hvilken løsning den nye irakiske regering har fremlagt i forhold til de flere tusinde iranske medlemmer af PMOI, som er interneret i den såkaldte »Camp Liberty« og som gentagne gange har været udsat for angreb med mange døde til følge, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 52 Spm. om, hvilke beføjelser den tidligere irakiske regeringsleder al-Maliki og hans støtter reelt har under den nye regering, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 53 Spm. om, hvorfor det nu skulle hjælpe med træning af de irakiske styrker, når de sidste 10 års træning tydeligvis ikke har haft nogen synderlig effekt, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 54 Spm. om ministrene kan bekræfte, at der stadig mangler nærmere oplysninger om, hvad der er sket med omkring 100.000 flygtninge på Sinjar-bjerget, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 55 Spm. om ministrene deler den vurdering, at en tyrkisk indtrængen og overtagelse af de kurdiske selvstyreområder i Syrien vil udløse en helt

- uoverskuelig situation, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 56 Spm. om, hvor de irakiske og kurdiske soldaterne skal trænes, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 57 Spm. om, hvilke styrker fra Syrien koalitionen vil træne og hvor skal denne træning foregå, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 58 Spm. om de syriske kurdere vil være blandt de grupper, der vil blive trænet af koalitionen, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 59 Spm. om det vil være jægersoldater og frømand, der skal træne de irakiske og kurdiske styrker, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 60 Spm. om, hvilke lande der vil være involveret i træning af styrker fra Irak, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 61 Spm. om, hvilke lande der vil være involveret i træning af styrker fra Syrien, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 62 Spm. om, på hvor lang sigt ministrene mener, koalitionen indsats skal medvirke til, at ISIL ikke længere udgør en trussel mod befolkningerne i Irak og Syrien, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 63 Spm. om, hvilke retlige konsekvenser det vil have for danske statsborgere eller personer, som er bosiddende i Danmark, hvis de deltager i den væbnede konflikt i Irak på ISIL's side, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 64 Spm. om ministrene er enig med bemærkninger fra Enhedslisten under 1. behandling af B 124 om, at situationen i Syrien er værre end situationen i den nordlige del af Irak i forhold til bekæmpelse af ISIL, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 65 Spm. om en redegørelse for succeskriteriet for den danske indsats i Irak, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 66 Spm. om en redegørelse for regeringens syn på Tyrkiets rolle i forhold til bekæmpelse af ISIL, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 67 Spm. om, hvad ministrene forventer, de samlede omkostninger til den danske udsendelse vil være i løbet af de 12 måneder, såfremt Danmark deltager i samme operationsmønster med vores kampfly bidrag, som vi gjorde under indsatsen i Libyen, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 68 Spm. om det danske kampfly bidrag er underlagt nogle former for restriktioner i deres missionsindsats, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 69 Spm. om en redegørelse for det danske forsvars forberedelse til denne missionsindsats, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 70 Spm. om, hvilke terroraktioner PKK har været involveret i siden 30. september 2011, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 71 Spm. om en redegørelse for den geografiske placering af indsatsen for kapacitetsopbygning i Irak, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 72 Spm. om, hvornår regeringen vil fremlægge lovgivningsmæssige initiativer for at stoppe, at danske statsborgere tager til Syrien eller Irak for at tilslutte sig ISIL, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 73 Spm. om ministrene kan bekræfte, at de kurdiske styrker i Syrien og den frie syriske hær har indgået en alliance om at bekæmpe ISIL, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 74 Spm. om ministrene kan bekræfte, at Jordan, Saudi Arabien, Qatar og de Forenede Arabiske Emirater har givet tilsagn om at bombe både i Syrien og Irak, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 75 Spm. om, hvordan problemerne i den irakiske hær bliver adresseret i B 123, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 76 Spm. om, hvilke skridt Danmark vil tage i forhold til at afværge en humanitær katastrofe i Kobani i det nordlige Syrien, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 77 Spm. om ministrene vil tage kontakt til Kurdish Supreme Committee og få mere viden om, hvilken støtte de kurdiske styrker i Syrien har brug for, for at klare sig i kampen mod ISIL, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 78 Spm. om ministrene kan afvise, at de danske fly vil komme til at bombe i tæt befolkede områder, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 79 Spm. om, hvor mange kampfly den irakiske hær råder over samt hvor mange angreb mod ISIL, det irakiske luftvåben har udført siden 25. juni, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

Bilag 2**Et af udvalgets spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren og udenrigsministerens svar herpå**

Spørgsmålet og svaret er optrykt efter ønske fra SF.

Spørgsmål 16:

Vil regeringen garantere, at der fremsættes et nyt beslutningsforslag for Folketinget, hvis opgaveløsningen for de danske styrker udstrækkes til Syrien, eller andre lande udenfor irakisk territorium?

Svar:

Det følger af beslutningsforslaget, at Folketinget ikke med vedtagelse af B123 giver samtykke til opgaveløsning i Syrien. Det følger samtidig af beslutningsforslaget, at det danske bidrag består af et stabsbidrag, som vil indgå i koalitionen hovedkvarterer i og uden for regionen samt af et kapacitetsopbygningsbidrag med henblik på kapacitetsopbygning (rådgivning, træning og uddannelse mm.) af irakiske og kurdiske sikkerhedsstyrker forventeligt i regionen, herunder i Irak.

Det følger ligeledes af bemærkningerne til beslutningsforslag B123, at såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at justere eller forlænge bidraget væsentligt, eller såfremt der skulle ske en væsentlig ændring i forhold til de i afsnit III beskrevne opgaver, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom eller om nødvendigt på ny forelægge sagen for Folketinget. Såfremt der på et senere tidspunkt måtte være ønske om dansk opgaveløsning i Syrien, vil der være tale om en så væsentlig ændring i forhold til de opgaver, som beskrives i beslutningsforslaget, at det kræver fornyet folketingsamtykke.